

Genişleme Sürecinde AB İnsan Hakları Politikası

Christopher Brewin*

Beni davet ettiğiniz için sizlere çok teşekkür ederim. İstanbul'a gelmek benim için her zaman bir keyif olmuştur ve bu konferansta Türkiye'deki insan haklarını geliştirme konusunda göstermiş olduğunuz heyecanı görmek harikulade bir şey. Konferans süresince Sayın Büyükelçi Karen Fogg'un da burada olması, AB'nin konuya gösterdiği ilginin ciddiyetini kanıtlayıcı bir unsurdur.

Bildiğiniz gibi, 1999'un baharında Almanya'nın Başkanlık döneminde Almanya, ardından gelecek aday ülke statüsü teklifiyle beraber Türkiye'deki reformlar için bir zaman planı önererek AB ile Türkiye arasındaki ilişkileri geliştirmeye çalışmıştır. Köln Sonuçları'ndaki taslak paragrafı esas olarak İsveç'ten ve Yunanistan'dan gelen itiraz neticesinde çıkarılmıştır. 1999 sonbaharında Finlandiya Başkanlığı, Amerikan diplomatik desteğiyle birlikte Ankara'yı olumlu gelişmelerin ancak Türkiye'nin kendi yapacaklarına dayalı olduğuna ikna ederek aynı amacın peşinden gitmiştir.¹ Atina ve Ankara'yı içeren bazı son dakika diplomalarının ardından, AB'nin devlet ve hükümet başkanları Aralık ayındaki Helsinki Zirvesi'nde Türkiye'nin adaylığının diğer aday ülkelerinkine aynı koşullarda olması gerektiğine karar vermişlerdir. Bu, niye-

tin ciddiyetini göstermektedir. Ne var ki, her iki tarafın da bugün Almanlarca verilen programa bağlı olmadığı gerçeği, iki taraftan gelen gecikmelere yol açmıştır. Aralık 2000'deki Nice Zirvesi'nde Avrupa devlet başkanları Türkiye'ye değinmeksizin yeni oylama formülleri ve Avrupa Güvenlik ve Savunma Politikası üzerinde fikir birliğine vararak görüşmelere erken başlamayı beklemediklerini göstermişlerdir. Belki de kısmen AB'nin tavrına bir karşılık olarak, Türkiye Ulusal Reform Programı'nın yayınlanması Şubat 2001'e kadar gecikmiştir ve bu program, hayati öneme sahip insan haklarını sorunları konusunda kayda değer belirsizlikler içermektedir. Bugün bunları ayrıntılı olarak tartışmak istemiyorum. Benim amacım her iki taraf adına daha hızlı ve daha fazla istekli olunmasını savunmak olduğundan, gecikmenin bazı nedenlerinden bahsederek başlayacağım.

Türk korkuları

Avrupa insan hakları politikasını eleştiren Türkler haklı olabilirler. Reform Türkiye'nin toprak bütünlüğüne, Cumhuriyet'in laik temellerine ve Türk anayasası ile kurulan bazı kurumlara yönelik Batı Avrupa'da genel olarak beklenenden daha fazla bir risk gerektirmektedir. İfade özgürlüğünü bir örnek olarak alacak olursak, Avrupalıların gözünde

* Keele Üniversitesi.

bu, Kürt partilerine ve İslami partilere Anayasa'nın 169. Maddesi tarafından izin verilenden daha fazla bir yasallık içermelidir.

Türkiye'deki bazı Kürtler, şüphesiz, kültürel ve bölgesel siyasi özerklik ve belki de tamamen ayrılma talebinde bulunarak uzun süredir varolan sosyal, dilsel ve ideolojik bölünmüşlüklerinin üstesinden gelmek için kendilerini organize etmek adına daha fazla ifade özgürlüğü kullanmak istemektedir. Kürt milliyetçiliğinin hem kapsadığı rakamlar hem de uluslararası etkiler bakımından statüko için Bask, Valon veya İskoç milliyetçiliğinden çok daha ilerilere varan etkileri vardır. AB ve üye ülkeleri için Türkiye'den Kürt siyasi partilerine ifade özgürlüğü istemek çok şey istemektir. Yine teokratik İslami partilerinin de Türk Anayasası ve adalet, eğitim ve dış işleri konusundaki Türk politikaları üzerinde Kemalistlerden çok farklı görüşleri olacaktır. Kısa bir süre önce, Erbakan bir koalisyon hükümetinin başbakanıyken, bazı İslam devletlerini ziyaret etmeyi tercih etmiş, ancak Avrupa devletlerini tercih etmemiştir. AB, bazı Kürtler ve bazı İslamcılar tarafından yapılan taleplerin Türkiye'nin cumhuriyetçi anayasası için Jorg Haider'in partisinin Avrupa Konseyi'nde a-larına neden olan Avusturya demokrasisine yönelik tehdidinden daha büyük bir tehdit oluşturduğunu anlamak zorundadır. Savaş sonrasında Federal Almanya Cumhuriyeti tarafından hem faşist hem de komünist partilere uygulanan yasak, Alman demokrasisinin hayatta kalmasını sağlamak için gerekli görülerek mazur gösterilmiştir. Benim şahsi görüşüm, Anayasa'nın ve kanunların daha fazla ifade özgürlüğü vermesi halinde Türk siyasi parti sisteminin kuvvetleneceği yönündedir, ancak burada temas etmek istediğim nokta, orduda ve yargı çevrelerinde oluşturulan korkularının mantıksız olmadığıdır.

Türk ordusunun kendisi, Avrupa insan hakları normlarına uyarak reform yapma

baskısı altındadır. AB, silahlı kuvvetlerin hem siyasi hem de ekonomik alanda elinde bulundurduğu gücün büyük bir kısmını bırakmasını beklemektedir; böylelikle silahlı kuvvetler açıkça sivil hükümete tabi olacaktır. Şu anda, Milli Güvenlik Konseyi'nin yapısı, silahlı kuvvetlere sivil üyelerin karşısında bir oy çoğunluğu sağlamaktadır. Genelkurmay Başkanı protokolde Başbakan'ın ardında sıralanıyor olabilir, ancak yine de sivil olan Savunma Bakanı'nın önünde gelmektedir. Üstelik, Türkiye'nin silahlı kuvvetleri, ekonomide bir demokrasi için olağan seviyeden çok daha fazla güç sahibidir. OYAK holding şirketinin büyüklüğü ve vergi imtiyazları, TSKGV kurumunun silah üretimi ve Türk Telekom'un mülkiyeti konusunda ortaya konan ulusal güvenlik şartları burada belirtilebilir. Diğer taraftan Batı Avrupalılar bu olağandışı askeri hakimiyetin Türklerin büyük bir çoğunluğu tarafından kabul görmesi bakımından demokratik olduğu şeklinde düşünebilirler. 1997'de yapılan bir ankette % 71 oranında bir kesim generalleri parti liderlerinden daha az yozlaşmış ve laik cumhuriyetin bütünlüğünü korumaya daha fazla muktedir bulmuştur. Milletvekilleri ise geleksel olarak askeri bütçeyi fazla incelemekten alkışlarla kabul etmeye hazır olmuşlardır. Erbakan, 1997 Şubat'ındaki 'kadife darbe'de Milli Güvenlik Konseyi'nin güvenini yitirdiğinde Başbakanlık'tan alınmasını kabul etmiştir. İnsan hakları konulu bir konferansta, bağımsız bir devletteki bireylerin eşit vatandaşlık ilkesine ilişkin Kemalist anlayışın, aslında 1789 Fransız İhtilali'nde ortaya konan insan hakları doktrinine, son zamanlarda Kuzey Amerika'da ve Batı Avrupa'da gelişen ve örneğin Korsikalıların grup haklarını belli belirsiz benimseyen çokkültürlü söyleme olduğundan daha yakın olduğunu kabul etmek makuldür. Kürtlerin ve İslamcılarının diğer Türklerle aynı haklara sahip oldukları ve bir grup olarak fazladan hiçbir

hakları olmadıkları düşüncesi, 1792'deki Fransız Meclisi'nde Marquis de Clermont-Tonnerre tarafından Yahudiler için söylenenlerle tam olarak aynıdır:

Yahudilere ayrı bir millet olarak verilmesi gereken her şeye karşı çıkılmalı ve birey olarak verilmesi gereken her şey verilmelidir.

Yargı da, insan hakları talepleri yargının bireylerin haklarını korumada daha fazla bağımsız olmasını sağlama biçiminde ortaya çıkmasına rağmen, bu taleplerin muhtemel etkilerinden korkması için nedenleri olan bir kurumdur. Komisyon, Devlet Güvenlik Mahkemeleri'ne yapılan atamalarda ordunun etkisini ve Adalet Bakanı ile Müsteşarının Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulu'nun mevcudiyetini eleştirmiştir. Avrupa Adalet Divanı'nın kararlarından alıntılar yapan Komisyon'un 1998 tarihli raporu, Devlet Güvenlik Mahkemeleri'nin 'davalılara adil bir yargılama' sunmadığını söylemektedir. Yine, bu duruşmalarda tekrardan ifade edilen korkulara rağmen, silahlı isyan koşullarında normal araştırma yöntemlerinin uygulanmasının imkansız olduğunu kabul etmek mantıklı görünmektedir. Tanıkların misillemeyle karşılaşma korkuları olduğunda, polislin hüküm için tek kanıt olarak zorla alınan itiraflara bağlı olması ihtimali yüksektir. Kuzey İrlanda'da Diplock mahkemeleri Birleşik Krallık tarafından devletin terörist olarak gördüklerini yargılamak üzere kurulmuştur ve bu da Birleşik Krallık'ı Strasbourg İnsan Hakları Komisyonu'na en fazla davanın getirildiği ülke yapmıştır.

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi tarafından dışarıdan hüküm verilmesi, Avrupa insan haklarının etkisi – bu seferinde devlet egemenliği ve yargı ve yürütme güçlerinin üzerindeki –konusundaki Türk korkularının üçüncü kaynağıdır. 2000 yılının sonu itibarıyla, Strasbourg'daki Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'ne Türkiye aleyhine 3000 dava

getirilmiştir. Türkiye'nin Mahkeme'nin karar verme yetkisini tam olarak kabul ettiği on yıllık dönem, Güneydoğu Türkiye'de PKK ile yapılan kanlı mücadeleye ve Kıbrıs'ın Kıbrıs Rumları ve Kıbrıs Rum Hükümeti tarafından Avrupalılaştırmaya çalışılması sorunuyla çakışmıştır. Türk hükümeti bugüne dek Mahkeme'nin kararlarına genel olarak uymuştur, hatta Türk Anayasası sorgu altına alındığında bile (Dava no 133/1996/752/1151, Türkiye Birleşik Komünist Partisi ve Diğerleri Türkiye'ye Karşı Davası). Ne var ki, Öcalan olayındaki proaktif hareket ve 8 Temmuz 1999'da on beşi bulan Türkiye aleyhindeki kararların hızı konusunda eleştiriler olmuştur. Bazı Kıbrıs Rumları ve Kıbrıs Cumhuriyeti tarafından Türkiye aleyhine açılan davalarda, Loizidou davasında ve Kıbrıs Türkiye'ye karşı davasında (no 15781/94), Türk yetkililerin mahkemenin verdiği, Kıbrıs Rumlarının Türkiye'nin Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin kararlılığını tanımaya siyasi bir ilke olarak bağlı olduğu, Kuzey Kıbrıs'taki mülkiyetlerini elde etmelerine engel olanın Türkiye olduğu yönündeki karara uyma zorunluluklarını yerine getirmeleri ihtimal dahilinde değildir. Aynı şekilde siyasi bir uzlaşma olmaksızın Türkiye'nin AB'nin dört özgürlüğünün Kıbrıs'ın tamamına uygulanabilir olmasını kabul etmesi de mümkün görünmemektedir, çünkü bu Kıbrıs Rumlarının Kıbrıs Türk kesiminde mülk edinmesi anlamına gelecektir.

Avrupa Birliği ve erteleme

AB'nin İskandinavya ve Avusturya'ya doğru genişlemesinde İnsan Hakları hiçbir rol oynamamıştır. İlginçtir, eski faşist devletler olan Yunanistan ve İberya devletlerine¹ doğru gerçekleşen bir önceki genişlemede de insan

¹ İber Yarımadası üstünde yer alan Portekiz ve İspanya kastediliyor, editörün notu.

hakları küçük bir rol oynamıştır. Komisyon'un Yunanistan'daki uygulama konusundaki olumsuz görüşü ortadan kalktıktan sonra, üye devletler, bu eski faşist devletlerden insan hakları konusundaki iyi sicillerini göstermelerini talep etmemişlerdir. Tam aksine, üye devletlerin tarımda uzun geçiş dönemlerine hemen başlama konusundaki isteklilikleri, bu ülkelerin yeni ve kırılğan demokrasilerinin İspanya'da faşist bir darbeye ve Portekiz'deki bir komünizm tehdidine karşı ayakta kalmalarına yardımcı olmasının yanı sıra, gümrük tarifesi korumasındaki kaybı tazmin etmek için yeterli miktarda yabancı yatırım getirmiştir. Eski komünist Orta ve Doğu Avrupa devletlerinde, AB, daha önce üçüncü dünya ülkelerine tutarsız bir biçimde uygulanan bir koşullar doktrini geliştirmiştir. Bu, yeni liberalleşen devletlerin, karşılığında öncelikle Avrupa Pazarı'na girebilmeleri ve sonrasında da uzun süreli üye kalabilmeleri için hem azınlıklara hem de komşularına iyi davranmalarını gerektirmiştir. Çoğulcu bir ekonomiye geçişin maliyetleri çoğunlukla söz konusu ülkenin üzerine yıkılmaktaydı, böylelikle üye devletler, Doğu ve Batı Avrupa'yı birleştirme şeklindeki tarihi fırsat ve vazife konusunda o kadar da hevesli olmayan seçmenlerine yeni vergiler getirmek zorunda kalmıyorlardı. Bu ucuz politika bugüne kadar Batı Avrupa'da işe yaramıştır, ancak Güneydoğu Avrupa'da yaramamıştır.

Türkiye'nin durumunda, Avrupa'nın, müzakerelerin başlayabilmesinden önce Türkiye'nin insan hakları konusundaki sicilini iyileştirmesi gerektiği şeklindeki ısrarı, şüphesiz Konsey'den elde edilebilen en fazla şeydi. Bu, Avrupa kamuoyunun Türkiye'nin adaylık başvurusuna gösterdiği kayıtsızlığa fazlasıyla etkilenmeye açık, Parlamento'da önerilen her şeyden daha iyiydi. İnsan haklarının talep edilmesi, Türk militarizminden ve NATO üyeliğinden rahatsız olan sol kanat takilerle Avrupa'nın Hıristiyan mirasını iste-

yen ve 65 milyonluk fakir bir ülkenin üyeliğini 100 milyonluk Doğu Avrupa halkına yönelik büyüme hareketi için çok fazla olduğunu düşünen siyasi sağ kanattakileri birleştirmiştir. Türkiye kendi siyasi ve ekonomik problemlerini çözene kadar bekleme politikasında bir riyakârlık ögesi vardır. AB, Türkiye'deki insan haklarını ve doğrudan yatırım seviyelerini iyileştirme konusunda ciddi olsaydı, daha geç değil de daha yakın tarihli üyelik ihtimalinin siyasi ve ekonomik reformları arttırmak isteyen Türkiye'deki unsurları teşvik etme olasılığı Helsinki politikasından daha fazla olacaktı.

Türkler için reform sebepleri

Genel olarak, Avrupa yasalarının hem ticaretteki hem de insan haklarındaki hakimiyeti, herkes için milliyetçiliğe dönüştürme daha iyidir. Bu, milliyetçilerin farklı bir dinden veya milletten olmaları nedeniyle, insanların çiftliklerini ve yaşamlarını ellerinden aldıkları Balkan deneyiminden çok daha derine iner. Eğer Alman milliyetçileri, Kant'ın memleketi Königsberg'in ve bir zamanlar Almanya veya Almanlar tarafından sahip olunan toprakların geri verilmesini isteyecek olsalardı, herkes huzursuz olurdu. Alman ve diğer Avrupalı siyasi liderlerin ulusal para birimlerini Euroya dönüştürme, ticarete ve insan haklarında Avrupa düzenlemelerine saygı duyma, ticarete engel teşkil eden rollerini ortadan kaldırırken sınırlara saygı gösterme konusundaki isteklilikleri, milliyetçiliğe veya medeniyetlerin çatışmasına dayalı herhangi bir siyasi çözüme tercih edilebilir olan uluslararası bir çevre yaratır.

Türkiye'de demokratik reform, hukukun üstünlüğü, insan hakları ve azınlıkların korunması ve onlara saygı duyulması – yalnızca anlaşmalarda belirtilen değil, tüm azınlıklar – sizin için olduğu kadar dost bir Avrupalı olarak benim için de önemlidir. Aslan Gündüz'e

göre, 'tüm ilgili çevreler bugün yargının AB talimatlarına göre iyileştirilmesi gerektiği konusunda hemfikirler ve Yüksek Koordinasyon Kurul'unun raporu, yargıda acil bir reform çağrısında bulunmaktadır. Kemalist kesim için, Türkiye ne kadar Avrupa'ya entegre olursa, laik cumhuriyetçiliğin Anayasa'nın temeli olarak varolmasının garantisi o kadar fazla olacaktır. Çeşitli İslamcı gruplar için, kendi ülkelerinin siyasi sürecine katılma hakları söz konusu olacaktır. İstanbul ve Ankara'daki İslamcı belediye başkanlarının başarı listeleri, bana göre, mevcut ana akımı temsil eden partilerinden daha fazla seçmenlerine yakın görünen siyasetçilerle nelerin başarılabilirliğinin göstergesidir. Kürtler içinse, temsil edilme haklarının onları kültürel özerkliğe götürmesi gayet mümkündür ve bu da siyasi özerklik için muhtemel talepleri beraberinde getirebilir. Beni kendi tahminim, amaçları ve organizasyonları bakımından onların bölünmüş olarak kalma ihtimallerinin daha fazla olduğu ve yeterli sayıda insanın mevcut uluslararası sınırların ötesinde bir Kürdistan yaratma girişiminde mevcut olan bedelleri ödemek yerine, Türkiye'yi anavatanları olarak kabul etmeyi tercih edeceği şeklindedir. Eğer bunun yerine Türk vatan-daşı olmayı reddetme temelinde birleşecek olurlarsa, bu durumda, statükoyu devam ettirmek için gereken olan baskı, Türkiye'yi ağır bir biçimde zayıflatacaktır.

Avrupalılar için reformu desteklemenin sebepleri

Türkiye'deki başarılı siyasi reform, Türk ekonomisine, ülkenin coğrafi konumundan, iyi eğitilmiş ve gençlerden oluşan iş gücünden ve kalkınma oranından etkilenen olan doğrudan yatırımı arttıracaktır. Batıya yöneliminde emin olan istikrarlı bir Türkiye, Avrupa'nın Ortadoğu'dan Kafkaslar'a ve Balkanlar'a kadar olan komşu bölgeleri istikrar-

lılaştırma amacını başarmada muazzam bir etken olacaktır. Avrupa Topluluğu'nun üye olarak fakir Akdeniz ülkeleri olan Yunanistan, Portekiz ve İspanya'yı üyeliğe kabul ederek aldığı riskin kendisi bu ülkelerin kötü insan hakları kayıtlarını liberal demokratik normlara bağlılık şekline getirmiştir. Türkiye'nin kendisini iyileştirmesini bekleme şeklindeki mevcut durumda bile, Brüksel Türkiye'yi laik bir İslami devlet olarak karşılayan bir açıklamayla halihazırda AB'ye girmiş olan 13 milyon Müslüman'ın kendilerini özdeşleştirebileceği memurları ve siyasetçileri kazandırabilirdi. Şu anki Üye Ülkeler'e kıyasla, Türkiye nüfus olarak Almanya'dan sonra ikinci, Hıristiyan tarihi eserlerinde İtalya'dan sonra ikinci, Helenistik tarihi eserlerinin önemi ve sayısı bakımından Yunanistan'dan sonra ikinci ve ordusunun büyüklüğü bakımından Fransa'dan sonra ikincidir. Bir İngiliz olarak, Birleşik Krallık'ın üyelik başvurusunu AET tarafından yeterince Avrupalı olmadığı ve fazla Amerikan yanlısı olmamız nedeniyle iki defa reddedildiğini hatırlatmak isterim.

İkinci olarak, Avrupa Birliği Türkiye'nin reform sürecindeki güçlüklerle ve gecikmelere daha fazla anlayış gösterebilirdi. Belki de bu noktada eski emperyalist Avrupa devletlerinin insan hakları konusundaki gayet yeni olan düşkünlüklerinin kısmen, kendi kötü insan hakları geçmişimize yönelik bir tepki olduğunu hatırlamakta yarar vardır. AB'nin Brüksel'deki kurumları ve Strasbourg'daki İnsan Hakları Mahkemesi, Hitler tarafından körüklenen nefret olmadan varolmayacaktı. AET ülkelerinin Doğu Avrupa'daki insan haklarını arttırmak için sınırlı 'Basket 3'e karşılık olarak Doğu Avrupa'daki yeni sınırları tanıdıkları Helsinki süreci, Başkan Carter'ın Vietnam sonrası insan haklarına gösterdiği düşkünlük ve Alman hükümetinin Federal Cumhuriyet'in sınırları dışındaki Almanlara yönelik endişeleri olmadan söz

konusu olamazdı. AGİT (Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı) 1990'dan sonra 1975 Helsinki süreci tarafından oluşturulan temeller üzerine kurulmuştur, çünkü azınlıklar ve sınırlar tehdit altındaydı. Bireylerin uluslararası mahkemelerden düzeltme isteyebilmeleri, devletlerin yanı sıra bireylerin de uluslararası kanunlara tabi oldukları ve devletlerin kendileri yerine vatandaşların adına dava açabilmeleri şeklindeki yeni doktrinler, Batı Avrupa içindeki yoğun muhalefete rağmen, yavaşça ve ihtiyatla geliştirilmiştir. AET bir insan hakları topluluğundan çok, bir tacirler topluluğu olarak kurulmuştur; yirmi otuz yıl boyunca Strasbourg'daki İnsan Hakları Mahkemesi, o yıllarda sınırlayıcı olan Komisyon'un ve Bakanlar Kurulu'nun çifte filtresinden geçebilen az sayıdaki davayla ilgilenen yarım günlük bir mahkemeydi. Diplomatik ihtiyat, en az hukuk bilgisi kadar hikayenin bir parçası olmuştur. Müsadenizle insan haysiyetine ilişkin kaygının nasıl belirli milli çıkarlarla hafifletilmek durumunda olduğunu göstermek için size Avrupa Sözleşmesi'nin 8. Maddesi'nden küçük bir örnek vereceğim. Sekizinci Madde'deki mahremiyet hakkı, 'ülkenin ekonomik refahı' için buna gerek duyulduğunda göz önüne alınmayabilir. Bu ciddi kısıtlama, zengin Britanya vatandaşlarının özel mektuplarda ülke dışına dolar çıkarmalarını engellemek için getirilmiştir. Bugün, bu Birleşik Krallık hükümeti için bir sorun değildir; ancak Türk

hükümetinin uluslararası anlayışa ve desteğe ihtiyaç duyduğu Kıbrıs ve doğu bölgeleri sorunları vardır. Avrupalı hukukçuların ve diplomatların 1948'de Britanya hükümetine bazı acil ihtiyaçları nedeniyle gösterilen aynı anlayışı temel alabilmeleri halinde, Türk hükümetini ve Türk halkını insan haklarının uluslararası koruyuculuğunun kendilerinin yararına olduğunu gösterme ihtimalleri bugün daha yüksektir.

Sonuç

Türklerin reform konusundaki heyecanlarının her iki tarafın da çıkarlarını korumaya yönelik sürekli ihlaller ile beraber daha geç değil daha erken bir tarihte üyeliğe kabul vadiyle Avrupa tarafından tanınacağı şeklinde bir sonuca varmak isterim. Başkanlığı döneminde Berlin'in hızlandırılmış bir zaman planı ya da hızlı reformları erken üyeliğe ve Kıbrıs konusunda Yunan-Türk anlaşmasına bağlama konusundaki yarış hâlâ geriye dönebilir. Bu arada, korkarım, Avrupa hükümetleri, kurumları ve kamuoyu, görüşmeleri insan hakları, Ege ve Kıbrıs gibi güç sorunların çözümüne kadar erteleyerek başka bir uzun hatalar zincirine düşmektedir. Umarım beni yanıltırsınız ve reform geçiren bir Türkiye'nin Avrupa Birliği'ne tam üyeliğini kutlamak için tekrar davet edersiniz.

Çeviren: Serkan Gökteş